

Фолклорът е във всеки българин – трябва само да се събуди

„За мен всичко е магия – като се започне от създаването на представлението, самата реализация, работата с актьорите... Трябва да се потопиш в свят, който хем го има, хем ти го създаваш и измисляш в момента, плод е на твоята фантазия, на твоите мечти, на любовта към това, което правиш... Затова за мен театърът си е една магия по принцип. Без фантазия, въображение и много любов спектакли не могат да бъдат създадени“ – казва проф. Боньо Лунгов, завеждащ катедрата по актьорско майсторство за куклен театър в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ - София.

Проф. Лунгов, защо точно „Фолклорна магия“?

За мен всичко българско, свързано с нашето минало, с нашите ритуали, с народните носии, всичко, което се нарича български фолклор, е една магия. Възприемам го като нещо повече от нас. То просто оживява... То ще остане и трябва да бъде запазено. И точно това правим със спектаклите – тази магия искаме да я пренесем и на други хора, не само на българи. Това е най-ценното, което притежаваме и ако ние не го съхраним по някакъв начин, нямаме бъдеще нито ние, нито държавата, нито нацията.

Често ли поставяте спектакли с фолклорни мотиви?

Имаме 4–5 спектакъла, които сме направили, различни от този, който видяхте. Фолклорът е залегнал в репертоара на много театри. Дори

моят асистент, доц. Константин Каракостов, проследява в книгата си как този спектакъл влияе на фолклора на балканските страни. По повод на това представление често сме канени да правим подобни спектакли на Балканите, където кукленият театър се развива много добре, благодарение на Българската куклена школа, която е една от най-добрите в света. Чешките колеги са с повече традиции в това отношение, но ние се нареждаме в челната тройка като образование, като създаване на млади кадри, артисти, които изучават куклено актьорско майсторство. Само по себе си представлението е доста трудоемко – не само като измисляне, но и като намиране на всеки един предмет – всички неща с месеци, да не кажа с години, са търсени по селата. Нищо от оръдията на труда не е направено, всичко е взето от баби, от прабаби.

Постановката в България е играна само в София и Стара Загора. Защо се спряхте на Старозагорския куклен театър?

Стара Загора е една много голяма наша любов, защото ръководството на театъра в лицето на Дарин Петков и Татяна Калчева, обичат да рискуват, да правят сложни представления с по-богат репертоар, дават възможност да се развихри и режисьорът, и актьорът. А актьорите са професионалисти.

За нас не е без значение къде ще бъдат играни представленията ни и как ще се популяризират, разбира се, и как ще бъдат приети. За мен старозагорската публика е една от много добрите. Съвсем отговорно мога да кажа, че през последните години Старозагорският куклен театър е най-добрият в България.

„Фолклорна магия“ има над 900 изпълнения на сцена и е представена почти в цял свят, с изключение на САЩ и Япония. Каква награда спечелихте в Полша?

В Полша спечелихме една много сериозна награда. Дори аз се изненадах, защото имаше много силни трупи там. Не очаквах, че толкова бързо ще се наложим, защото постановката я създадохме през 2014 година. На 28-ия Международен театрален фестивал „Валис“ в гр. Ломжа, Полша, спечелихме GRAND PRIX в конкуренция с 41 трупи от Германия, Япония, Италия, Франция, Израел и др. Представлението е с много последователи – след него много хора започнаха да се занимават с фолклор, с импровизирани кукли, което

за един актьор и учител, какъвто съм аз, това е много голяма чест и радост. Отдавна исках да реализирам една такава идея и много се радвам, че успех в лицето на Държавен куклен театър – Стара Загора.

Публиката се превръща в част от цялата тази магия. Как успявате да задържите вниманието и на децата?

Действително това е спектакъл, който вълнува хората от 8 до 88 години. Привърженик съм на представления за всички възрасти, въпреки че се правят много трудно.

Да накараме хората да дойдат да ни гледат ни коства страшно много усилия. И пак се връщам към Стара Загора, защото както ръководството, така и актьорите, застанаха твърдо зад идеята и я реализираха. Представлението се играе не само в театъра, играе се и на „Етър“-а, и на Перперикон, т.е. подбираме местата, което има още по-голямо значение за докосване до българското.

„Всички пътища водят към Рим“, а вас пътят ви доведе в Острава, Чехия?

Много се радвам, че дойдохме, и пак бихме дошли. За разлика от други места, където сме били, тук усещам една задушеvnост, една особена атмосфера. Вижда се, че тук – в Българския културно-просветен клуб, всяко нещо е пипнато и правено с голяма любов – по най-скромен начин. Колкото и да е скромно, личи си, че всичко е правено от хората дълги години и се предава на поколенията. Хората са важни. А тук много си личи това нещо... И дано да се запази.

Как се възприема постановката сред българи на българска сцена и как сред българи на чужда сцена?

Знаете ли кое е най-хубавото?! Еднакво се приема. И това много ме радва. Както тези хора реагираха тази вечер, по същия начин се ръкопляска и на други места. Това означава, че фолклорът е залегнал във всеки българин, просто трябва да се провокира, да се събуди. Децата не познават оръдията на труда, не знаят кое за какво се е използвало, за какво служи. Идват

след представлението и започват да ни разпитват и ние им обясняваме и това вече е кауза, която си заслужава и ни кара още повече да работим над такива представления. Заслужава си човек да вложи цялата си енергия ...

Фолклорните мотиви са много пъстри, само с шестима млади актьори успявате да накарате традициите да оживеят?

Виждате, че музиката е от различни райони, за да се добие по-пълна представа за фолклорните традиции. Най-трудно е адаптирането на всичко това към сцената. Подборът на артистите е много важен. Този младежки дух, който трябва да го има, не може да се пресъздаде от всеки. Те са с много добра

подготовка, в това число и певческа. Всички актьори са завършили кукловодство в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ – София. Талантливи са и подготовката им продължи месец, но предварителната работа ни отне много повече време.

Какво е вашето послание към публиката?

Да е все така възискателна и повече да обръща внимание на културата. Радва ме, че в последно време публиката отново нахлува в театрите. Пак започна да се интересува от изкуство, нещо, което в един момент беше замряло тотално. А децата трябва да бъдат възпитавани в любов към корените и към фолклора.

Минка Генчева